

Stanoviska projednaná a přijatá na 535. Plenárním zasedání EHSV

- INT/826 Balíček týkající se zboží: Posilování důvěry v jednotný trh
- NAT/720 Provázanost mezi právními předpisy v oblasti chemických látek, výrobků a odpadů
- NAT/721 Strategie pro plasty v oběhovém hospodářství
- TEN/659 Vysoce výkonná výpočetní technika
- ECO/445 Balíček opatření týkajících se reformy DPH (II)
- REX/503 Dohoda o přidružení mezi EU a Mercosurem
- SOC/573 Rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU
- SOC/572 Transparentní a předvídatelné pracovní podmínky

- INT/826 Balíček týkající se zboží: Posilování důvěry v jednotný trh

V balíčku Komise navrhuje dva legislativní návrhy, které mají usnadnit podnikům, zejména malým a středním podnikům, prodej jejich výrobků po celé Evropě, a posílit kontrolu ze strany vnitrostátních orgánů a celních orgánů, aby se předešlo tomu, že evropským spotřebitelům budou prodávány nebezpečné výrobky. Za prvé se v balíčku navrhuje **nové nařízení o vzájemném uznávání zboží, aby se zásada „vzájemného uznávání“ stala v praxi rychlejší, jednodušší a jasnější**. Tato zásada zajišťuje, aby se výrobky, jež nejsou předmětem regulace na úrovni EU, mohly v principu volně pohybovat na jednotném trhu, pokud jsou uvedeny na trh v jednom členském státě v souladu s právními předpisy. Za druhé Komise předkládá **návrh nařízení o dodržování a vymáhání předpisů s cílem vytvořit spravedlivější vnitřní trh se zbožím prostřednictvím podpory větší spolupráce mezi vnitrostátními orgány dozoru nad trhem**. To bude znamenat sdílení informací o nelegálních výrobcích a probíhajících šetřeních tak, aby orgány mohly přijmout účinná opatření proti nevyhovujícím výrobkům.

EHSV oceňuje Komisi za složitou práci na tomto balíčku, ale domnívá se, že by měl tento návrh zavést pravidlo, které by posílilo **povinnost členských států provádět dozor nad trhem, zejména povinnost předkládat Komisi (čtvrtletní) zprávy o opatřeních a kontrolách** a opět zdůrazňuje, že by obecné zásady týkající se dozoru nad trhem měly jako klíčový prvek pro rozhodnutí zahrnovat zásadu obezřetnosti. Dále považuje za prioritu stanovit nejen povinnost Evropské komise předkládat pravidelné zprávy o projektu RAPEX, ale také přístup spotřebitelů a podniků a také jejich zastupujících organizací k více informacím než jen k těm, které jsou dostupné veřejně; a zdůrazňuje nutnost posílení společné evropské celní strategie, tak aby byla zaručena optimalizace materiálních a lidských zdrojů pro provádění opatření obsažených v tomto návrhu a za tímto účelem doporučuje zintenzivnění dohod o vzájemné pomoci se všemi obchodními partnery. EHSV se dále domnívá, že se v předmětném návrhu měla zvážit otázka dozoru nad trhem v oblasti prodeje prostřednictvím internetových platforem a posouzení nových rizik pro spotřebitele, kteří používají zařízení připojená k internetu (Internet-connected devices).

- NAT/720 Provázanost mezi právními předpisy v oblasti chemických látek, výrobků a odpadů

Akční plán pro oběhové hospodářství obsahuje tyto dva cíle, jichž má být dosaženo: 1) umožnit recyklaci a zlepšit využívání druhotných surovin; 2) nahradit látky vzbuzující obavy nebo, pokud to není možné, snížit jejich výskyt a zlepšit jejich sledování. Tyto dva cíle vyplývající z politiky nakládání s odpady a politiky v oblasti chemických látek, byly často vnímány jako protikladné. Cílem sdělení EK je podpořit širokou diskusi v EU o tom, jak lze řešit hlavní otázky na pomezí právních předpisů týkajících se chemických látek, výrobků a odpadů.

Výbor vítá přístup, který zaujala Komise při systematickém průzkumu příslušné škály možností, které by mohly pomoci s řešením řady problémů identifikovaných na pomezí právních předpisů týkajících se chemických látek, výrobků a odpadů. **Komise v této záležitosti přijala pro-aktivní a dlouhodobou perspektivu**. Proces transformace bude nevyhnutelně trvat déle, avšak bude vyžadovat neustálou

podporu, aby bylo dosaženo pokroku, a bude muset zohlednit průběžný vývoj technologií v oblasti identifikace a zpracování. Nebudou-li provedena komplexní opatření, bude ohrožena ochrana zdraví při práci a bezpečnost pracovníků v recyklačních zařízeních, zejména při řešení otázky „starých látek“. Zásadní význam má proto poskytování komplexních informací odborovým organizacím. **Prioritou by mělo být úplné uplatňování nařízení REACH a dalších již zavedených právních předpisů** týkajících se chemických látek. Stále ještě nejsou plně využívány stávající právní předpisy, které zabráňují prvnímu vstupu nebezpečných chemických látek do látkového cyklu, zejména pokud jde o vstup výrobků ze třetích zemí do EU.

- **NAT/721 Strategie pro plasty v oběhovém hospodářství**

Stanovisko EHSV se týká jak sdělení Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství (COM(2018) 28 final), tak návrhu směrnice o přístavních zařízeních pro příjem odpadu z lodí (COM(2018) 33, neboť tato iniciativa rovněž přispívá ke snížení úniku plastů do životního prostředí. Opatření týkající se plastů bylo v roce 2015 stanoveno jako priorita akčního plánu pro oběhové hospodářství, což má evropským podnikům a spotřebitelům napomoci využívat zdroje udržitelnějším způsobem. Historicky první evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství přijatá 16. ledna 2018 si v této souvislosti klade za cíl změnit v EU způsob navrhování, používání a recyklování plastových výrobků. K rozmachu trhu s recyklovanými plasty přispěje lepší design plastových výrobků, vyšší míra recyklace plastového odpadu a větší objem a vyšší kvalita recyklovaných látek. EU hodlá vytvořit nové investiční příležitosti a pracovní místa, takže zaujímá čelné postavení v tomto přechodu. Podle nových plánů budou do roku 2030 recyklovatelné veškeré plastové obaly na trhu EU a spotřeba plastů na jedno použití se sníží, přičemž bude omezeno záměrné používání mikroplastů. **K prosazení této vize strategie nabízí ambiciózní soustavu opatření na úrovni EU, která se budou zaměřovat zejména na tyto oblasti: 1) zlepšení ekonomické stránky a kvality recyklace plastů; 2) omezení plastového odpadu a zamezení znečišťování; 3) podpora inovací a investic na cestě k oběhovému řešení a 4) využívání celosvětových opatření.**

EHSV podporuje politiku Komise v oblasti oběhového hospodářství, však připomíná, že tuto politiku je třeba provádět v úzké součinnosti se společenskými silami a s organizacemi občanské společnosti prostřednictvím prognostické činnosti (foresight) a za účasti vědeckých institucí a různých školicích středisek.

EHSV se domnívá, že **důležitou úlohu musí sehrát výzkum a inovace, zejména JTI (společná technologická iniciativa) – Institutional Public-private partnerships under Horizon 2020 (institucionální partnerství veřejného a soukromého sektoru v rámci programu Horizont 2020)**, jejímž cílem je rozvoj bioproduktů a další iniciativy týkající se udržitelného oběhového hospodářství v příštím, devátém rámcovém programu.

Je třeba upřednostnit **uplatňování digitálního označování různých druhů plastů** tak, aby je bylo možno identifikovat, třídít a případně likvidovat podle běžných metod. EHSV se zejména domnívá, že pomocí chemických analýz vycházejících z REACH je třeba zasáhnout a omezit znečištění mikroplasty, které představuje jednu z hlavních hrozeb pro životní prostředí a pro lidské zdraví. EHSV rozhodně podporuje návrhy EK, jejichž cílem je vybavit přístavy zařízeními na sběr odpadů a zavést **povinnost řídit se postupy pro likvidaci odpadů pro ty, kdo zodpovídají za plavidla**. Taková politika by se měla uplatňovat i ve správě řek, neboť řekami proudí do moří

- **TEN/659 Vysoce výkonná výpočetní technika**

Vysoce výkonná výpočetní technika je zásadním faktorem pro velké pokroky a inovace v digitální éře a představuje technologii, jež je v oblasti vědy, průmyslu a společnosti jako celku klíčová. Vědecké kapacity, konkurenceschopnost průmyslu a nezávislost Evropy rozhodujícím způsobem závisejí na přístupu k infrastruktuře vysoce výkonné výpočetní techniky a datové infrastruktuře, která bude na světové špičce, abychom byli s to udržet krok s rostoucími požadavky a složitými problémy, které je třeba řešit. Ačkoli Unie přijala v roce 2012 opatření s cílem zvýšit úsilí o to, aby si zajistila vedoucí

postavení v poskytování a využívání systémů a služeb vysoce výkonné výpočetní techniky, dosud to nestačí. **Unie tedy nemá nejlepší superpočítače na světě a ty, kterými disponuje, závisejí na zahraničních dodavatelských řetězcích. Superpočítače, které existují v Evropské unii, neuspokojují poptávku. Investice členských států a Unie do vysoce výkonné výpočetní techniky jsou ve značné míře stále nekoordinované a průmysl nedostatečně využívá pokroků, jichž tato technologie dosahuje.** Neschopnost vytvořit rozhodující trh v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky znamená, že nejsme schopni pro vysoce výkonnou výpočetní techniku vytvořit evropský konkurenceschopný dodavatelský průmysl.

EHSV podporuje iniciativu pro **evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (EuroHPC)** coby konkrétní krok v souladu s evropskou strategií v oblasti cloud computingu i s širší strategií EU (zahrnující kybernetickou bezpečnost, jednotný digitální trh, evropskou gigabitovou společnost, otevřenou vědu. Iniciativa přináší jasnou **přidanou hodnotu EU** prostřednictvím **klíčové technologie**, jež přispěje k řešení nejnáročnějších výzev pro naši moderní společnost a v konečném důsledku bude přínosem pro náš blahobyt, konkurenceschopnost i pracovní místa.

EHSV považuje počáteční **investici** ve výši 1 miliardy EUR na pořízení a provoz superpočítačů světové úrovně za významnou, avšak ve srovnání s konkurenty z USA a Číny ne příliš ambiciózní. EHSV se nicméně domnívá, že k udržení světové úrovně v aplikacích pro vysoce výkonnou výpočetní techniku bude nutné podstatné navýšení investic (v členských státech EU) spolu se silným evropským **programem výzkumu a inovací**. EHSV podporuje **průmyslově orientovaný přístup** k vývoji nové generace mikročipů s nízkou spotřebou energie v Evropě. EU by se díky tomu stala méně závislou na dovozu a zajistila si přístup ke špičkovým technologiím v oblasti HPC.

- **ECO/445 Balíček opatření týkajících se reformy DPH (II)**

Evropská komise dne 4. října 2017 představila soubor legislativních návrhů, jejichž cílem je uskutečnit (dle jejího názoru) největší reformu pravidel DPH v EU za poslední čtvrt století. Tato úprava přinese vylepšení a modernizaci tohoto systému pro příslušné orgány i pro podniky. Systém DPH je v EU významným zdrojem rostoucích příjmů. Jeho prostřednictvím se v roce 2015 vybral téměř 1 bilion eur, tedy 7 % unijního HDP. EHSV vítá návrh Komise a doporučuje členským státům, aby jej rychle přijaly a provedly, neboť nadměrná roztržitost systému DPH na vnitřním trhu vytváří neodůvodněné překážky rozvoje malých podniků.

EHSV souhlasí s cílem Komise, aby **opatření obsažená v tomto balíčku byla ve prospěch konečného spotřebitele**. EHSV souhlasí s návrhem Komise na vytvoření „negativního seznamu“ výrobků a služeb, na které se neuplatňují snížené sazby uvedené v návrhu směrnice, ale poukazuje na to, že tento seznam by neměl mít příliš velký vliv na svobodné rozhodování členských států ohledně stanovení snížené sazby pro některé výrobky obecného zájmu.

EHSV souhlasí s návrhem Komise umožnit členským státům, aby využily dvě snížené sazby, které nejsou nižší než 5 %, a jednu sníženou sazbu nižší než 5 %, a domnívá se, že by se měly uplatňovat, jak to dělají některé členské státy, na určité třídy výrobků a služeb. Výbor doporučuje, aby si členské státy zachovaly snížené sazby, které se v současné době uplatňují na třídy výrobků nebo služeb obecného zájmu.

- **REX/503 Dohoda o přidružení mezi EU a Mercosurem**

Po více než 18 letech vyjednávání má být v blízké době uzavřena dohoda o přidružení mezi EU a Mercosurem (Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay). Tato dohoda bude první obchodní dohodou, již Mercosur uzavře. **Dohoda o přidružení odstraní vysoká cla v nejdůležitějších odvětvích, zajistí firmám v EU přístup k veřejným zakázkám, otevře trhy služeb v zemích Mercosuru a zjednoduší celní režimy za účelem řešení necelních překážek obchodu.** Dohoda o přidružení EU-Mercosur spadá do kategorie nové generace dohod o volném obchodu, které mají velmi širokou působnost a obsahují ustanovení týkající se obchodu se zbožím, usnadnění obchodu, služeb, spolupráce v oblasti regulace

a také udržitelného rozvoje. Předpokládají také vytvoření orgánů občanské společnosti pro monitorování provádění dohody.

EHSV se domnívá, že **dohoda tohoto typu bude možná pouze za předpokladu, že bude vyvážená, bude ze střednědobého a dlouhodobého hlediska přínosem pro obě strany** a neobětuje žádné konkrétní odvětví (jako například zemědělství nebo průmysl), region ani zemi. Dohoda o přidružení nesmí v žádném případě vycházet ze špatného vyjednání. EHSV zohledňuje vše, co se týká spolupráce a politického dialogu (dva ze tří základních pilířů dohody o přidružení), a žádá jednající strany o co největší politickou vůli, která je pro uzavření této dohody nezbytná, a o co nejvyšší úsilí, pokud jde o překonání rozdílů, jež mají v současnosti dopad na obchodní rozměr, přičemž se uznají citlivé aspekty některých odvětví zahrnutých do jednání a využije se k tomu uznání odlišností, sledování dohodnutých bodů, doprovodná a kompenzační opatření, zavedení výjimek, rozvojové plány na podporu nejvíce zasažených odvětví, podporu investic, inovační politiky a kompenzační, přechodné a vývojové doložky. Pro EHSV by hluboké **digitální změny, k nimž dochází na obou stranách Atlantiku, mohly být důležitým aktivačním nástrojem** pro co nejlepší využití podpisu dohody o přidružení mezi EU a Mercosurem. V případě odvětví, která by mohla zaznamenat uspokojivý dopad, by bylo třeba zvážit posílení globálních hodnotových řetězců mezi EU a Mercosurem, jež jsou v tomto okamžiku velmi slabé. Dohoda o přidružení by byla významná také z hlediska všeho, co souvisí s výstavbou infrastruktur, zejména propojení, rozvoje obnovitelných zdrojů energie a především odvětví telekomunikací. Dohoda mezi EU a Mercosurem má i geopolitický význam a velký potenciál.

- **SOC/573 Rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU**

Evropská komise navrhla dne 12. prosince 2017 aktualizovat informační systémy EU zabývající se bezpečností, správou hranic a řízením migrace a vzájemně je propojit, aby odstranila stávající mezery a umožnila jejich inteligentnější a účinnější fungování. Díky těmto opatřením bude možné, aby si různé systémy mezi sebou vyměňovaly informace, a příslušníci pohraniční stráže a policisté budou mít přístup k těm správným informacím, kdykoli a kdekoli to budou při výkonu svých úkolů potřebovat. Současně budou zachovány nejvyšší standardy ochrany údajů a úplné dodržování základních práv. Cílem návrhu je s ohledem na nedávné problémy v oblasti bezpečnosti a migrace zajistit vyšší bezpečnost občanů EU prostřednictvím usnadnění správy vnějších hranic EU a zvýšit vnitřní bezpečnost.

Informační systémy EU spolu v současné době nekomunikují – informace jsou odděleně uloženy v nepropojených systémech, což vede k tomu, že jsou roztříštěné, složité a náročné na používání. Vzniká tak riziko, že některé informace touto sítí proklouznou a teroristé a pachatelé trestné činnosti uniknou odhalení použitím více identit nebo podvodným zneužitím totožnosti, což ohrožuje vnitřní bezpečnost EU a komplikuje správu hranic a řízení migrace. **Navržená opatření tyto mezery odstraní a zajistí, aby informace poskytované příslušníkům pohraniční stráže a policistům byly úplné, přesné a spolehlivé.**

EHSV pokládá návrh Evropské komise, jehož cílem je zlepšit interoperabilitu informačních systémů EU v oblasti hranic a víz i v oblasti policejní a justiční spolupráce, azylu a migrace, za užitečný a přínosný; je toho názoru, že tato interoperabilita musí být pro EU strategickým cílem, aby mohla zůstat otevřeným prostorem, v němž jsou zaručena základní práva a mobilita. EU a členské státy mají povinnost chránit životy a bezpečnost všech lidí; domnívá se, že opatření k zajištění interoperability budou o to více chápána, jestliže zajistí rovnováhu mezi svobodou a bezpečností, a to v souladu s rozdělením pravomocí, zaručí dotčeným osobám jejich základní práva, potvrdí požadavek na zahrnutí zásad ochrany údajů již ve fázi návrhu a nebudou vytvářet nové překážky bránící běžné dopravě cestujících a přepravě zboží; žádá, aby byly zavedeny postupy a záruky ohledně využívání údajů pro účely prosazování práva, v jejichž rámci bude v dané oblasti stanoveno uplatňování obecného nařízení o ochraně osobních údajů;

- **SOC/572 Transparentní a předvídatelné pracovní podmínky**

Návrh směrnice o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách (COM (2017)797 final) je částečně revizí směrnice 91/533/ES o písemném prohlášení a částečně přímo navazuje na vyhlášení evropského pilíře sociálních práv. Jeho cílem je stanovit nová práva pro všechny pracovníky, zejména pro řešení nedostatečné ochrany pracovníků v nejistých zaměstnáních, a současně omezit zatížení zaměstnavatelů a zachovat přizpůsobivost na trhu práce. Návrh má širokou oblast působnosti. Jeho cílem je zajistit, aby se tato práva vztahovala na všechny pracovníky v rámci všech forem zaměstnání, včetně těch, kteří se nachází v nejflexibilnějších nestandardních a nových formách práce, jako jsou smlouvy na nulový počet hodin, příležitostná práce, práce v domácnosti, práce na základě poukazu nebo práce v rámci platformy. Návrh přináší rovněž cílené ustanovení o prosazování, aby se zajistilo, že pracovníci na pracovišti těchto práv účinně využijí.

EHSV podporuje snahu Komise zajistit všem pracovníkům, zejména pracovníkům v nestandardních formách zaměstnání, transparentnější a předvídatelnější pracovní podmínky v rámci konkrétních kroků směrem k provádění evropského pilíře sociálních práv.

Sociální partneři hrají zvláštní úlohu při regulování transparentních a předvídatelných pracovních podmínek prostřednictvím sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání, přičemž je nutné respektovat rozdíly mezi členskými státy a ve vnitrostátních postupech. Některé členské státy se zabývaly problémem nestandardních forem zaměstnání prostřednictvím kolektivních dohod, sociálního dialogu či právních předpisů.

EHSV uznává specifickou situaci fyzických osob, jež jednají jako zaměstnavatelé, a malých podniků a mikropodniků, a doporučuje, aby těmto subjektům byla věnována odpovídající pomoc. Členské státy musí být v rámci sociálního dialogu schopny určit, koho lze zahrnout do definice „pracovník“, ale že je třeba to interpretovat s ohledem na účel směrnice. Navrhuje se provést další upřesnění, aby směrnice poskytovala ochranu i těmto pracovníkům. Skutečné osoby samostatně výdělečně činné, které používají platformy a pracují nezávisle, by měly být nicméně vyňaty. Je rovněž třeba vyjasnit osobní působnost směrnice s ohledem na definici zaměstnavatele.

Vladimíra Drbalová

Členka EHSV

Vice-presidentka Skupiny I - Zaměstnavatelé